



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyně JUDr. Janou Hercíkovou ve věci žalobce **N [REDACTED] X [REDACTED] M [REDACTED]**, narozeného dne **[REDACTED]**, bytem v **[REDACTED]** zastoupeného JUDr. Robertem Jehne, advokátem se sídlem v Praze 1, Washingtonova č. 1567/25, proti žalované **České republice – Ministerstvu spravedlnosti**, sídlem v Praze 2, Vyšehradská č. 16, o zaplacení 174.400 Kč s přísl.

t a k t o :

- I. Žaloba o zaplacení částky 74.400 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% p.a. z částky 139.500,-Kč od 10.10.2015 do zaplacení se zamítá.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci 20.000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% p.a. z částky 20.000 Kč od 10.10.2015 do zaplacení do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žaloba o zaplacení 80.000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% p.a. z částky 80.000 Kč od 10.10.2015 do zaplacení se zamítá.
- IV. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 28.798,- Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou ze dne 9. 4. 2015 domáhal na žalované náhrady škody ve výši 239.500,- Kč se zákonnými úroky z prodlení, a to podle zákona č. 82/1998 Sb., vzešlé v řízení vedeném u Obvodního soudu [redacted] pod. sp. zn. [redacted] kdy žalobce žádá zadostiučinění za dobu strávenou ve vazbě v období od [redacted] do [redacted] ve výši 139.500,- Kč a dále zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 100.000,- Kč. Žalobce byl trestně stíhán pro podezření z účasti na činnosti organizované zločinecké skupiny, hrozil mu trest odnětí svobody na 2 až 10 let nebo propadnutí majetku, řízení před soudem probíhalo od 19. 3. 2013 do 9. 4. 2014. Rozsudkem soudu prvního stupně byl žalobce uznán vinným, odvolacím soudem byl posléze zproštěn obžaloby. Shledání viny prvostupňovým soudem prohloubilo vznik nemajetkové újmy žalobce. Žalobce je tlumočnickem z jazyka [redacted], v rámci své činnosti tlumočil u úkonů před orgány státní správy, které byly později vyšetřovány Policií ČR. Trestní stíhání mělo vliv na zdravotní a psychický stav žalobce. Před zahájením trestního stíhání byl žalobce často využíván pro své tlumočnické služby u soudu či policii ČR. To se změnilo a poté, co byl trestně stíhán, jej již soudy ani policie s nabídkami neoslovují. Žalobce je přesvědčen, že je tomu tak v důsledku proběhlého trestního stíhání. Trestní stíhání ohrozilo rovněž pověst žalobce ve [redacted] komunitě, kde neplatí presumpce nevinoty. Žalobce žije v ČR více jak [redacted] let a nikdy nebyl trestně stíhán a nedopustil se protiprávního jednání. Žalobce uplatnil předběžně nárok na finanční odškodnění nemajetkové újmy u žalované dne 9. 10. 2014.

Žalovaná ve věci uvedla, že činí nesporným konání žalobcem označeného trestního řízení, způsob jeho skončení, délku vazby a předběžné uplatnění nároku. K projednání žádosti žalobce došlo dne 11. 6. 2015, za nemajetkovou újmu způsobenou žalobci pobytem ve vazbě žalovaná žalobci zaplatila [redacted],- Kč ([redacted],- Kč za jeden den vazby), ohledně nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním žalovaná vyslovila konstatování porušení práva žalobce a omluvu, což žalovaná považuje za dostačující a proto navrhuje žalobu zamítnout. Trestní stíhání žalobce trvalo necelé dva roky pro nikoliv závažnou činnost, věc nebyla medializována.

Usnesením ze dne 27. července 2015, č.j. 17C 107/2015-42, bylo řízení zastaveno z důvodu částečného zpětvzetí žaloby co do nemajetkové újmy 65.100,- Kč za dobu strávenou žalobcem ve vazbě.

Z důkazů soud zjistil následující skutečnosti. Z obžaloby sp. zn. [redacted] ze dne 13. 3. 2013, z usnesení o zahájení trestního stíhání č. j. [redacted] ze dne 29. 5. 2012, z protokolu o zadržení osoby podezřelé č. j. [redacted] a z usnesení Obvodního soudu [redacted], [redacted] ze dne 31. 5. 2012 plyne, že proti žalobci bylo zahájeno trestní stíhání a žalobce byl dne [redacted] vzat do vazby pro podezření ze spáchání zločinu účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 trestního zákoníku a přečinu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky podle § 341 odst. 1, 2

písm. b) trestního zákoníku. Z hlášení změn Obvodního státního zastupitelství pro [REDAKCE] a z příkazu obvodního státního zástupce plyne, že žalobce byl dne [REDAKCE] propuštěn z vazby na svobodu. Z rozsudku Obvodního soudu [REDAKCE] ze dne 1. 8. 2013, sp. zn. [REDAKCE] plyne, že žalobce byl uznán vinným ze spáchání zločinu účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 trestního zákoníku a přečinu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky podle § 341 odst. 1, 2 písm. b) trestního zákoníku, za což byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v délce dvou let, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání tří let. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 9. 4. 2014, sp. zn. [REDAKCE] byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen ve výrocích o vině a trestu ohledně osoby žalobce jakožto obžalovaného a žalobce byl obžaloby zproštěn podle § 226 písm. b) trestního řádu, neboť v žalobě označený skutek není trestným činem.

Z kopie znaleckého deníku žalobce, svazek č. 5 od 606/10 do 534/11, svazek č. 6 od 555/11 do 151/12, svazek č. 7 rok 2012, 2013, svazek č. 8 od 1. 3. 2013 do 6. 1. 2014, svazek č. 9 od 6. 1. 2014 do 24. 1. 2015 soud zjistil, že v roce 2011 provedl žalobce celkem [REDAKCE] tlumočnických úkonů. V roce 2012 provedl žalobce celkem [REDAKCE] tlumočnických úkonů, v roce 2013 provedl žalobce [REDAKCE] tlumočnických úkonů, v roce 2014 [REDAKCE] tlumočnických úkonů, do 24. 1. 2015 provedl žalobce [REDAKCE] tlumočnických úkonů, přitom dle seznamu osob vyžadujících provedení úkonu se jednalo převážně o osoby [REDAKCE] původu

Při účastnickém výslechu žalobce uvedl, že v době, kdy byl ve vazbě, jeho dcera maturovala, žalobce před ní a svými rodiči své vazební stíhání utajil, ve vazbě nemohl spát ani jíst, nemohl vydělávat peníze, zhubnul asi 20 kg. Žalobce byl zatčen ve své kanceláři v [REDAKCE] čemuž přihlíželo hodně lidí. Trestní stíhání jej poškodilo ve [REDAKCE] komunitě, žalobce ani po propuštění z vazby neměl skoro žádný příjem. Žalobce dále vypověděl, že se setkal s negativní reakcí [REDAKCE] komunity, neboť v komunitě platí, že když je někdo ve vazbě, je zločinec. Žalobce doufal ve spravedlivý soud, všichni (kamarádi, kolegové) se ho snažili přesvědčit, že nic špatného neudělal.

Svědkyňě V [REDAKCE] T [REDAKCE] H [REDAKCE] M [REDAKCE] při výslechu uvedla, že je přítelkyně žalobce, ve [REDAKCE] komunitě je trestní stíhání vnímáno velmi negativně, svědkyně pracovala v místě, kde měl žalobce kancelář, ve které kromě tlumočnických služeb žalobce se svědkyní [REDAKCE] a prováděli poradenskou činnost pro členy [REDAKCE] komunity. Po návštěvě Policie ČR tam přestali chodit zákazníci, kteří byli převážně z řad krajanů. Tato nepříznivá situace trvala po dobu cca 1 roku od vzetí žalobce do vazby. Situace se dle svědkyně zlepšila, po propuštění žalobce z vazby, jakmile se v komunitě rozneslo, že žalobce byl obviněn křivě. Svědkyně dále uvedla, že o vzetí žalobce do vazby informovala dceru žalobce sama svědkyně, když měla dcera žalobce hledat svého otce v místě jeho pracoviště. Žalobce se svou dcerou bývali v pravidelném kontaktu. Následně svědkyně vypověděla, že sama česky nehovoří, dcera žalobce pak nehovoří [REDAKCE], proto jí tuto skutečnost přetlumočila třetí osoba. Svědkyně dále vypověděla, že se dcera žalobce dozvěděla o vzetí žalobce do vazby poté, co byl žalobce z vazby propuštěn. Svědkyně i dcera žalobce pociťovaly v důsledku vazby žalobce stres. Odbornou pomoc přítelkyně žalobce nevyhledala. Vzhledem k absenci příjmů si musela svědkyně vypůjčit peníze.

Po provedeném dokazování má soud za prokázáno následující. Žalobce byl trestně stíhán od 29. 5. 2012 do 9. 4. 2014 pro zločin účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 trestního zákoníku a přečinu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky podle § 341 odst. 1, 2 písm. b) trestního zákoníku, za což mu podle platné právní úpravy hrozil trest odnětí svobody na dva roky až deset let nebo propadnutí majetku. Žalobce byl soudem prvního stupně uznán vinným a byl mu uložen trest odnětí svobody v délce dva roky podmíněně odložený na tři roky, následně byl žalobce odvolacím soudem obžaloby zproštěn podle § 226 písm. b) trestního řádu. Žalobce pobýval ve vazbě od [REDAKCE] celkem tři měsíce.

Z dopisu žalobce žalované ze dne 9. 10. 2014 a ze stanoviska žalované ze dne 11. 6. 2015 má soud prokázáno, že žalobce předběžně uplatnil nárok na zadostiučinění za nemajetkovou újmu u žalované a ta konstatovala porušení práva žalobce a vyslovila mu omluvu, a dále mu za nemajetkovou újmu způsobenou pobytem ve vazbě vyplatila částku 65.100,- Kč a vyslovila omluvu.

Podle ust. § 1 zákona č. 82/1998 Sb. (dále jen „zákon“) stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 5 písm. a), b) zákona stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem. Podle ust. § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Dle odst. 2 tamtéž zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédně k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Ohledně žalobcem uplatněného nároku na odškodnění za dobu strávenou ve vazbě od [REDAKCE] do [REDAKCE] celkem 93 dní, soud vycházel z rozmezí naznačeného Nejvyšším soudem ČR v rozsudku ze dne 30. 10. 2013 sp. zn. 30Cdo 1203/2012 (dostupného na www.nsoud.cz), kdy je přiměřeným odškodněním částka 500,- Kč až 1.500,- Kč za jeden den trvání vazby, přitom soud zohlednil 1) povahu trestní věci, 2) celkovou délku omezení osobní svobody a 3) následky v osobní sféře poškozené osoby. Žalobce byl stíhán za závažnou trestnou činnost představující zločin účasti na organizované zločinecké skupině a dále za přečin napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky, za což mu hrozil trest odnětí svobody na dva až deset let nebo trest propadnutí majetku. Žalobce byl na osobní svobodě omezen celkem 93 dnů. Žalobce ovšem neprokázal, jaké mělo omezení na osobní svobodě konkrétní dopady do jeho osobní sféry, kdy tvrzení žalobce i svědkyně jsou v této rovině pouze obecná, psychické problémy žalobce nebyly nijak specifikovány, žalobce nevyhledal odbornou pomoc, osobní vztahy pobytem žalobce ve vazbě neutrpěly, ani nic takového nebylo tvrzeno, proto soud rozhodl, že je namístež přiznat odškodnění spíše na

spodní hranici uvedeného rozmezí, tj. ve výši 700,- Kč za den, celková výše odškodnění tak činí 65.100,- Kč za 93 dnů trvání vazby. Jelikož však žalovaná tuto částku žalobci již vyplatila, soud nárok žalobce ve zbytku ve výši 74.400 Kč zamítl.

V souvislosti s žalobcem tvrzeným vznikem nemajetkové újmy soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 2813/2011 dle kterého je třeba vycházet z toho, že zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, se poskytuje podle § 31a odst. 2 OdpŠk, jež je normou s relativně neurčitou hypotézou, která není stanovena přímo právním předpisem a jež tak přenechává soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Soudy při stanovení výše zadostiučinění, či jeho formy, vychází především z povahy trestní věci, délky trestního stíhání a především z dopadů trestního stíhání do osobností sféry poškozené osoby. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti. Skutkové vymezení újmy způsobené nezákonným rozhodnutím je významné i z hlediska dokazování, neboť zatímco při nesprávném úředním postupu spočívajícím v nepřiměřené délce řízení se újma na straně poškozeného presumuje, musí být újma založená jinou skutečností prokázána, není-li zjevné, že by stejnou újmu utrpěla jakákoliv osoba, která by byla danou skutečností postižena, a šlo by tedy o notorietu, kterou dokazovat netřeba (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 2555/2010). Z uvedeného plyne, že v případě tvrzené újmy vzniklé nezákonným trestním stíháním (viz výše), kdy by takovou skutečností byla postižena jakákoliv jiná osoba, je zdejší soud přesvědčen, že vznik nemateriální újmy je na místě presumovat, přičemž žalobce musí prokazovat intenzitu této újmy, odůvodňující peněžní odškodnění. Vznik této nemajetkové újmy pak žalovaná nevyvracela.

K dopadům trestního stíhání do žalobcovy osobnostní sféry při posuzování nároku žalobce na kompenzaci nemajetkové újmy za samotné trestní stíhání soud uvádí: žalobce tvrdil, že trestní stíhání jej jakožto bezúhonného občana poškodilo na pověsti ve vietnamské komunitě. Tato svá tvrzení však žádným způsobem neprokázal, nehledě k tomu, že v rámci své účastnické výpovědi žalobce uvedl, že : “všichni se mne snažili přesvědčit, že nic špatného jsem neudělal, říkali to kamarádi, kolegové.“ Žalobce rovněž neprokázal, že by trestní stíhání mělo vliv na jeho psychický stav a zdraví jeho tvrzení jsou v této rovině pouze obecná, aniž k nim navrhnul konkrétní důkazy. Žalobce pak ani neprokázal, že by trestním stíháním bylo zasaženo do jeho rodinného života. Pokud se týká dopadu vzetí do vazby žalobce na psychický stav dcery žalobce, soud k tomuto tvrzení nepřihlédl s ohledem na rozporuplné výpovědi žalobce a jeho přítelkyně. Žalobce uvedl, že se před dcerou podařilo utajit jeho vzetí do vazby. Přítelkyně žalobce při své svědecké výpovědi u zdejšího soudu nejprve vypověděla, že dcera žalobce nevěděla o vzetí jejího otce do vazby, následně svědkyně uvedla, že o vzetí žalobce do vazby informovala dceru žalobce svědkyně, a to poté, když dcera hledala žalobce na jeho pracovišti. Následně svědkyně vypověděla, že se s dcerou žalobce nedomluví, neboť svědkyně neumí česky a dcera žalobce neumí [REDAKCE]. Poté vypověděla, že dceru o vzetí žalobce do vazby informovala třetí osoba mluvící [REDAKCE], a to po propuštění žalobce z vazby. Svědkyně dále vypověděla, že v důsledku vzetí žalobce do vazby měla psychické problémy, žádného lékaře však v důsledku těchto

zdravotních problémů nenavštívila. Pokud se týká poklesu tlumočnických zakázek žalobce po jeho vzetí do vazby, soud k tomuto uvádí, že dle tlumočnického deníku žalobce sice k poklesu tlumočnických zakázek v r. 2012-2013 došlo, ale nebylo prokázáno, že k tomuto poklesu došlo v důsledku trestního stíhání žalobce, když z Krajského soudu Ostrava bylo zjištěno, že žalobce neměl v průběhu trestního stíhání tlumočnickou činnost přerušenu ani pozastavenou. Zároveň však soud přihlédl k tomu, že žalobci hrozil vysoký trest odnětí svobody a propadnutí majetku, žalobce byl stíhán za závažnou trestnou činnost, soudem prvního stupně mu byl uložen podmíněný trest odnětí svobody, trestní stíhání trvalo necelé dva roky. Z výše uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že v daném případě není dostačující kompenzací konstatování porušení práva žalobce a omluva, kterou žalobci žalovaná již poskytla, ale že vzniklá nemajetková újma je takové intenzity, že je třeba ji nahradit v penězích. Při stanovení výše zadostiučinění soud přihlédl k výše uvedeným skutečnostem a rozhodl, že je namíste přiznat žalobci kompenzaci za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním ve výši 20.000,- Kč a ve zbytku žalobu zamítl.

K provedenímu srovnání žalobce s rozhodnutími Nejvyššího soudu sp.zn. 30 Cdo 2813/2011, 30 Cdo 1747/2014 a Nálezy Ústavního soudu I. ÚS 4227/12 a I. ÚS 2551/2013, soud uvádí: v rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 30 Cdo 1747/2014 žalobce nebyl vazebně stíhán, trestní stíhání v předmětném řízení bylo zahájeno 31.7.2009 a skončilo rozsudkem 17.5.2010, kterým byl žalobce zproštěn obžaloby, neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek pro který byl stíhán, v dovolání se Nejvyšší soud zabýval otázkou použitelnosti judikatury vztahující se k případům porušení jiných práv, v rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 30 Cdo 2813/2011 se soud zabýval časovým rámcem trestního stíhání, v jehož důsledku žalobce utrpěl nemajetkovou újmu. Podle Nejvyššího soudu není správné, že odvolací soud do této své úvahy zahrnul i dobu, která nastala po skončení trestního řízení, Nález Ústavního soudu I. ÚS 4227/12 se zabýval nároky jednotlivce na kompenzaci majetkové i nemajetkové újmy způsobené nesprávným úředním postupem orgánů veřejné moci, konkrétně porušením povinnosti obecných soudů vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě ve věci vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů a Nález Ústavního soudu I. ÚS 2551/2013 se týkal žaloby na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou jejím neoprávněným a nepřiměřeně dlouho trvajícím trestním stíháním, které trvalo téměř 11 let. Výše uvedená rozhodnutí tak na daný případ nedopadají.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle ust. § 142 odst. 3 o. s. ř. kdy i když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu. V případě řízení o zaplacení přiměřeného zadostiučinění podle zákona č. 82/1998 Sb., se jedná o situaci, kdy rozhodnutí o výši plnění závisí na úvaze soudu ve smyslu § 136 o. s. ř. (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 7. 9. 2011, sp. zn. I. ÚS 804/08). Soud proto rozhodl, že žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení, které představuje odměna advokáta za 7 úkonů právní služby spočívající v přípravě a převzetí zastoupení, podání žaloby, částečném zpětvzetí žaloby a účasti na jednání dne 2. 2. 2016, 19. 2. 2016, 3. 5. 2016 a 21. 6. 2016 podle § 7 bod 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve výši 3.100,- Kč za jeden úkon (z tarifní hodnoty 50.000,- Kč podle § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky), 7 x paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300,- Kč dle § 13 odst. 3 cit vyhlášky a 21 % náhrada DPH ve výši 4.998,- Kč (z částky 23.800,- Kč), jejímž

je zástupce žalobce plátcem. Soud rozhodl o 15 denní pariční lhůtě s ohledem na specifika plnění ze státního rozpočtu.

Poučení: Odvolání proti tomuto rozsudku lze podat k Městskému soudu v Praze do patnácti dnů od jeho doručení prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2. Nesplní-li povinná dobrovolně, co je jí uloženo tímto rozsudkem, může oprávněný podat návrh na výkon soudního rozhodnutí nebo exekuci.

V Praze dne 21. června 2016

JUDr. Jana Hercíková, v. r.
soudkyně

Za správnost: Olahová